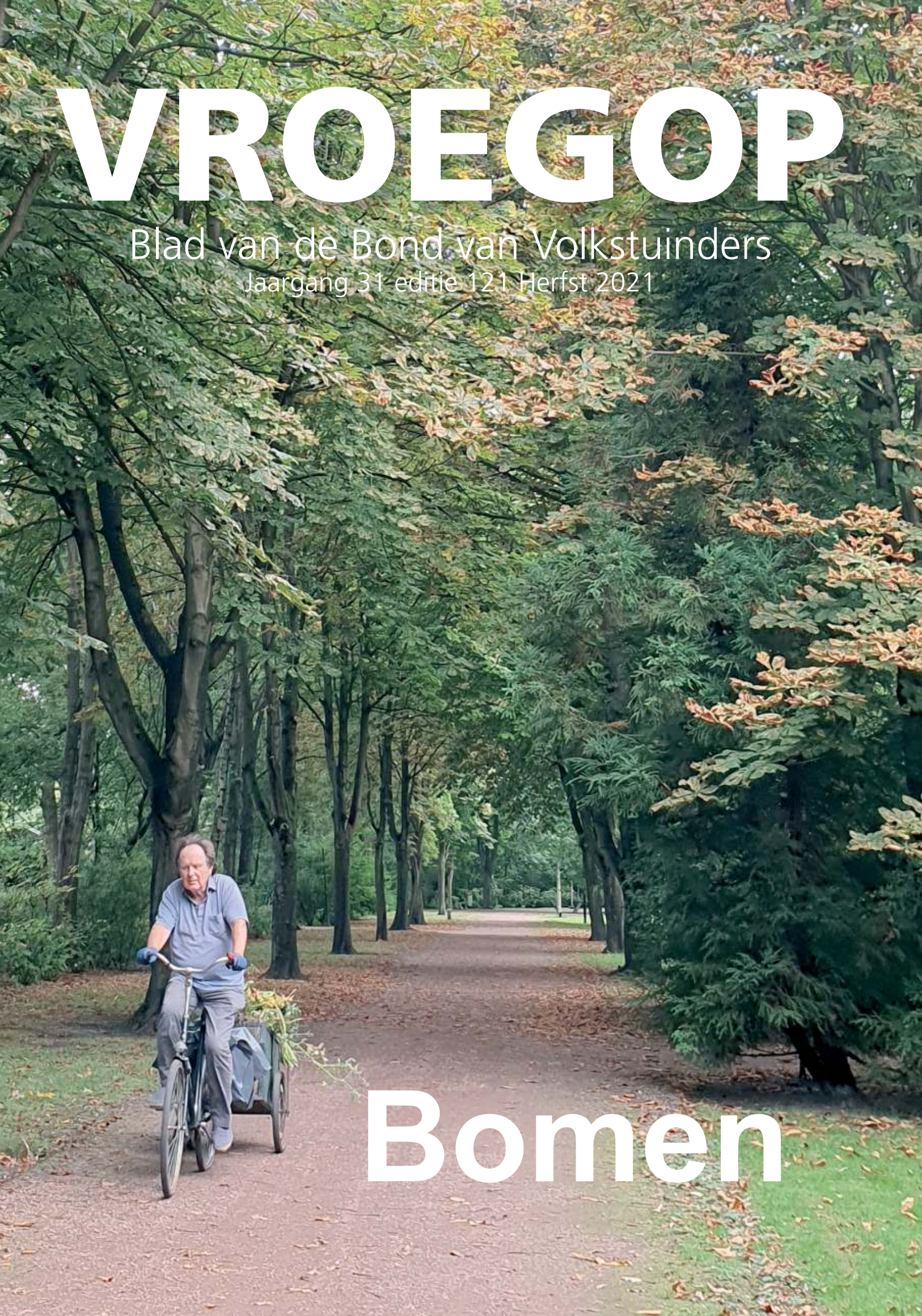

VROEGOP

Blad van de Bond van Volkstuinders

Jaargang 31 editie 121 Herfst 2021

A photograph of a man riding a cargo bike on a dirt path in a park. The path is lined with tall trees whose leaves are turning yellow and orange, indicating autumn. The man is wearing a blue shirt and grey trousers. The cargo bike has a basket full of yellow flowers or plants in the back. The overall scene is peaceful and scenic.

Bomen

Campingsport Amsterdam

Alles voor uw camper, caravan, tent en tuinhuis.

Jan van Galenstraat 271

1056 BZ Amsterdam

Tel. : 020-6128911

E-mail : info@campingsportamsterdam.nl

Levering, installatie, reparatie en onderhoud van

Zonne-energie

Omvormers

Accu's

Digitenne

Gas Accessoires

Kooktoestellen

Koelkasten

Geisers

Gas & Petroleum
Verwarming

12 Volt Verlichting

www.campingsportamsterdam.nl

Openingstijden

Maandag en zondag: gesloten
Dinsdag t/m vrijdag: 09:00 - 18:00
Zaterdag: 09:00 - 16:00

Uw tuinhuis handig inrichten?

easy living

Easy Living is een speciaalzaak in
slaapbanken en bedkasten!

Met een slaapbank of bedkast
tovert u in een handomdraai
een heerlijk bed tevoorschijn en
geniet u overdag van de ruimte
die het bespaart!

**Wij helpen u graag aan een multifunctionele oplossing
en een heerlijke nachtrust!**

Easy Living - Middenweg 109-113a - 1098 AH Amsterdam -
www.slaapbanken.nl - info@slaapbanken.nl - 020-6631161

Kiest u voor uw eigen biologisch eten?

Dan is Hercutec® een logische keuze
voor uw onderhoudsgereedschap

Ook voor gasflessen in alle
soorten en maten voor
barbeques, heaters etc.
Verkoop, afvullen of
wisselen van gasflessen
en gasfles equipment

Hercutec® Alkylaatbenzine

- ✓ Beter
- ✓ Voordeliger
- ✓ Gezonder
- ✓ Groener
- ✓ Makkelijker

Verkrijgbaar als 2T en 4T in fles,
jerrycan of vaten

Foto: Zanda

BESTEL DIRECT VIA BESTELLINGEN@VOSGROEPBV.NL OF BEL 020 448 08 61

Verkrijgbaar bij Vos Gasdepot - Amsterdam, Butaanweg 3
Vos Gasdepot - Purmerend, Edisonweg 2 | Total Vos - Koog a/d Zaan, Zuideinde 110

ENERGIE VOOR UW CONTINUÏTEIT

VROEGOP

Vroegop is het blad van de Bond van Volkstuinders, Amsterdam en omgeving. Het wordt verspreid onder de tuinders en de aspirant-leden van de Bond.
Oplage: 12.000

De Vroegop bevat naast informatie van het bestuur ook bijdragen van een enthousiaste redactie van vrijwilligers.

Contact over blad en adverteren

Bond van Volkstuinders,
Volendammerweg 301,
1027 EA Amsterdam
020 – 613 2893
vroegop@bondvanvolkstuinders.nl
www.bondvanvolkstuinders.nl

Contact met het bestuur

info@bondvanvolkstuinders.nl

Redactie

Marianne Croes, Dominique Engers, Ilse Kuiper, Bert Kuit,
Jet Tellegen, Monique Zwart
Namens het bestuur: Marieke Schep

Opmaak

Marijn Kloosterboer

Foto voorpagina

Tuinder van tuinpark De Bretten
Fotograaf Marianne Croes

- 4 Van de voorzitter
Door de bos de bomen weer gaan zien
- 5 Van de redactie
Bomen, bomen, bomenplan
- 7 Bomen op volkstuinen en tuinparken
Een boom plant je voor je kinderen
- 10 Klein blijvende bomen
Klein blijvende bomen zijn heel geschikt voor volkstuinen
- 11 Bomen in het kort
Bomen met een paspoort en een makelaar voor bomen
- 12 Bomen met een verhaal
In gesprek met tuinders van De Bretten en De Molenaar over de bomen op hun tuinpark
- 17 Het kappen van bomen
Iedere gemeente zijn eigen regels
- 19 Gezien: The Hidden Life of Trees
Bomen zijn net mensen, alleen wat langzamer
- 20 Contributie 2022
- 20 Van de tuinparken
Een vierde stip voor tuinpark Buikslotermeer
- Stukken Bondsvergadering 11 december 2021**
- 21 Uitnodiging en agenda Bondsvergadering
- 21 Voorstel contributie 2022 en rentepercentage
- 22 Verslag van de Bondsvergadering 12 juni 2021
– ter vaststelling
- 27 Geconsolideerde jaarrekening 2020
– ter vaststelling
- 40 Samenstellingsverklaring accountant
- 41 Begroting 2022 – ter vaststelling
- 45 Toelichting op de begroting 2022
- 48 Puzzel

VAN DE VOORZITTER

Voorzitter Eric van der Putten

Foto: Marianne Croes

DOOR HET BOS DE BOMEN WEER GAAN ZIEN

Veel tuinders en tuinparken kijken voortdurend met veel aandacht en zorg naar de beplanting op de tuinen en de tuincomplexen. Er wordt gewikt en gewogen waar nieuwe planten kunnen worden neergezet, waar de knoflook de grond in kan en waar de goudsbloemen moeten worden ingezaaid. Bomen zijn vaak van een andere orde: die staan er gewoon, zijn ooit door een vorige tuinder geplant of uit zichzelf geworteld en groeien onverstoord door. De kans bestaat dan dat er pas echt goed nagedacht wordt over bomen wanneer ze een probleem gaan vormen, ze te groot worden, elkaar in de weg gaan staan of te veel licht wegnemen. Wanneer je dit op het niveau van het tuinpark bekijkt, kan het gebeuren dat je door het spreekwoordelijke bos de bomen niet meer ziet.

Gelukkig zien we dat tuinders en parken steeds vaker op een meer diepgaande manier nadenken over hun bomen. Bomen bepalen immers voor een niet onbelangrijk deel de uitstraling van het park. Er wordt steeds vaker gewikt en gewogen: welke bomen willen we en welke plekken zijn daarvoor het meest geschikt.

Deze parken zijn, ook als er nog niks op papier staat, in feite bezig met een bomenplan. Dan gaat het om de uitstraling van bomen, de bodemgesteldheid, waterlopen en criteria voor kappen. Mijn warme oproep is om daaraan te werken, voor zover daar al niet mee begonnen is.

De start van ieder goed plan is om te weten wat er nu al is. Dat betekent dat tuinparken, in ieder geval voor de gemeenschappelijke delen, hun bomen moeten inventariseren om zo alles te weten te komen over de aanwezige soorten, hun plaats op het park en hun leeftijd en conditie. Aan de hand daarvan kan het onderhoud en eventuele vervanging worden bepaald; niet alleen voor de korte maar ook voor de langere termijn. Zo'n inventarisatie levert ook veel inzicht op over het beeld wat je uiteindelijk met z'n allen wilt bereiken.

In dit nummer van ons bondsblad staan 'Bomen' centraal en we hopen dat we jullie daarbij goede suggesties aanreiken om aan te vangen met het maken van een Bomenplan – voor individuele tuinders maar zeker voor de tuinparken als geheel.

BOMEN, BOMEN, BOMENPLAN

Foto: Marianne Croes

In onze Vroegop redactievergadering was het thema voor dit nummer eigenlijk snel bepaald. Bomen. Het was het eerste dat geroepen werd, we sputterden nog wat, opperden nog wat andere mogelijke thema's maar het bleef bij Bomen.

Het is, ongeacht de leeftijd van het tuinparken en de oude bomen die er staan, een actueel thema. We voelen de urgentie om meer beleidsmatig naar de bomen op ons park te kijken, vragen ons af hoe we het bomenbestand meer divers kunnen maken en willen inzicht hebben in soorten en ziektes, onderhoud en kosten. Al heel snel valt dan de term 'Bomenplan' en de wens of noodzaak om een dergelijk plan te hebben; zo ook in de column van de voorzitter en in verschillende artikelen. Maar hoe goed een plan ook is, het staat of valt bij de tuinders die de schouders onder een plan zetten en zorgen dat het ook wordt gerealiseerd. Dat maakt een kijkje in de keuken van een tuinpark zo leuk.

Dominique Engers, 10 jaar redactielid met ontelbare mooie en menselijke verhalen, neemt afscheid als redactielid met een artikel over twee tuinparken en de tuinders daarvan. Aan de ene kant De Bretten, parkachtig, met bijna statige lanen en zo'n duizend bomen; aan de andere kant De Molenaar, de nutstuin in Landsmeer waar de namen van de bomen heel vaak worden voorafgegaan door een stuk fruit. Met veel dank aan de tuinders van deze parken die enthousiast aan ons hebben uitgelegd wat een thema als 'Bomen' voor hen betekent.

Redactie Vroegop

BOMEN OP VOLKSTUINEN EN TUINPARKEN

Tekst: Annemieke Timmerman

Foto's: Marianne Croes en
Annemieke Timmerman

Wanneer is beplanting een boom?

We bomen wat af bij de Bond van Volkstuinders: overlast, monumentale bomen, wandelingen, grote bomen, kleine bomen, meerjarenplan, omgevallen boom, kat in de boom, vogels in de boom, boomhutten, kappen nu of later. Maar wat is een boom eigenlijk?

Van Dale zegt dit: een boom is een houtachtig gewas met een zeer groot wortelgestel en een enkele, stevige houtige en zich secundair verdikkende, overblijvende stam, die zich pas op zekere hoogte boven de grond vertakt. Kortom: een stam met wortel en takken en met een kroon of kruin.

Een rechter beschrijft het juridisch, vanwege overlast en schadegeval: een overblijvend houtig gewas met dwarsdoorsnede minimaal 10 cm op een hoogte van 1,30 boven maaiveld, met een hoogte vanaf circa 3 meter.

In Amsterdam is de definitie voor een benodigde kapvergunning: beplanting die op 1.30 m hoogte een stamdikte heeft van 31 cm of meer. De hoogte van het gewas blijft hier buiten beschouwing.

Een boom in de buurt: beeldbepalend!

Hoveniers en vaklieden hebben vanuit hun studie en beroep andere omschrijvingen, die meer met aanzicht en natuur van een boom te maken hebben. Zo vond ik ergens 3 categorieën bomen:

- 1ste categorie = 15 meter en hoger (populier, eik, wilg, beuk, etc)
- 2de categorie = 8 – 15 meter (berk, iep, linde, etc)
- 3de categorie = tot 7 meter (prunus, meidoorn, magnolia, etc)

Groenspecialisten vinden een totaalbeeld belangrijk. In het landschap is het mooi als groepen bomen een geheel vormen met de omgeving. Aan randen van gebieden en terreinen is het gebruikelijk om de opbouw van groen te beschrijven in termen als struweel (onderbegroeiing)

en bosschage (bomen). Op bepaalde plekken wordt een solitaire boom zeer gewaardeerd, op andere plaatsen is variatie en soortenrijkdom wenselijk. Groenwerkers maken verder nog onderscheid tussen inheemse en uitheemse soorten. Beheerders zijn geïnteresseerd in de kosten van aanschaf en onderhoud. Zo hebben allerlei partijen belang bij de juiste boom op de juiste plek.

Bomen op de Amsterdamse volkstuinparken

Naar schatting staan er in Amsterdam zo'n miljoen bomen, ongeveer een boom per inwoner, waarvan een groot deel op de volkstuinparken. Gemeente Amsterdam heeft de bomen in de openbare ruimte op internet geplaatst, op www.maps.amsterdam.nl. De bomen in particuliere ruimtes, zoals binnentuinen en volkstuinparken, staan vaak nog niet op de kaart. Bij de Bond van Volkstuinders kennen we tuinparken met en zonder inventarisatie of bomenplan. De plannen die er zijn, zien er allemaal anders uit. Het bondsbestuur wil graag alle bomen op onze kaarten hebben, omdat je daarmee het beheer en de kosten in beeld hebt en omdat de kaart de aantrekkelijkheid en toegankelijkheid

van het tuinpark zichtbaar maakt. Juist nu, omdat we met de huurcontracten bezig zijn en ook al tuinierend: de tijd is rijp voor aandacht voor de bomen op de tuinparken.

Bondsregels over bomen

Degene aan wie een volkstuin in bruikleen is gegeven is verantwoordelijk voor de bomen op die tuin. De afdeling (Algemene Leden Vergadering) is verantwoordelijk voor de bomen in de gemeenschappelijke ruimtes. Verder staat er niet zoveel over bomen in onze regels.

In september hebben tuinders en bestuursleden vanuit de tuinparken in het traject 'Statuten en Reglementen' gesproken over de regels en voorschriften van de Bond. Een aantal keer kwam naar voren dat onder meer bomen op de volkstuinen nog wel eens voor overlast, meningsverschil en conflict zorgen.

Er werd gemeld dat er geen goede regels zijn, waaraan tuinders zich moeten houden bij aankoop en onderhoud. De enige bepalingen die er zijn gaan over goed onderhoud van gewassen in het algemeen, over een eventueel benodigde kapvergunning en over het gebod om zicht of zonlicht niet te belemmeren of weg te

nemen. Er is duidelijk behoefte aan meer handvaten voor gesprekken met tuinders over bomen, voor schouw van bestaande tuinen en waardebeoordelingen bij overdracht. Volgende stap in dit traject is dat er voorschriften voor bomen geformuleerd worden. Voor vaststelling in de bondsvergadering worden ze eerst voorgelegd aan werkgroepen, commissies en afdelingen.

Aanschaf: een boom plant je voor je kinderen

Soorten gewassen met kortdurende cycli van enkele jaren maken we als mens zelf mee. Bomen zijn soorten met langdurende cycli: duizenden jaren oud zijn sommige bomen, ze kunnen verhalen vertellen. Ze gaan langer mee dan wij en wij zullen ze niet gauw als een 'plaag' ervaren. Toch is er reden om bij aanschaf en planten van bomen na te denken over de soorten die je wilt hebben. Iedereen kent wel de volkstuin met alleen maar coniferen: na 10 tot 20 jaar is het een donker bos, waar geen onderbegroeiing mogelijk is en waarvan de eenzijdigheid je tegen kan gaan staan. Als je zaden uit fruit plant, dan kan het ook zo'n 10 tot 20 jaar duren voordat je het fruit van die boom kunt oogsten. Vandaar het onder tuinders bekende gezegde: een boom plant je voor je kinderen.

Onderhoud en beheer: vele jaren plannen

Op enig moment zijn de bomen op een tuinpark en in de volkstuinen geïnventariseerd. Locatie, soort, dikte, leeftijd, veiligheid, maatregelen en dergelijke

heb je vastgelegd. Dan kun je als tuincommissie/ALV en ook individueel de planning over meerdere jaren gaan maken: welk onderhoud in welk jaar, wanneer snoeien en kappen. Daarna de keuzes: zelf doen of uitbesteden, beslissingen over kostenramingen en over nieuw aan te planten bomen. Verantwoordelijke tuinders willen zich graag verdiepen in bomen en leren zo weer meer over het tuinieren. Voor het opstellen van bomenplannen zijn enkele leidraden en goede voorbeelden bij de Bond beschikbaar.

De meerwaarde van bomen

Op de tuinparken hechten we aan biodiversiteit, aan soortenrijkdom. Is er een teveel van een bepaalde soort, vervang die dan door soorten waar weinig of niks van aanwezig is. Ga voor meer waarde als je een boom aanschaft of beheert. Kies gewassen die een probleem op je tuin oplossen of die minstens drie kwaliteiten hebben uit volgende lijst:

Bodem

- verbetert de bodemstructuur en doorlaatbaarheid
- zorgt voor evenwicht en betere verting op de composthoop
- is goed om mee te mulchen en vergroot de vruchtbaarheid
- tegen bodemerosie en oeverafkalving

Voedselketen

- bloemen bieden nectar en stuifmeel voor allerlei insecten en reptielen
- ondergrondse en bovengrondse delen

zijn voedsel voor vogels, zoogdieren en mensen

- gewassen in het water zijn voedsel voor vissen en andere waterdieren
- wortels en zaden zorgen voor het voedsel van morgen

Leefomgeving

- levende erfafscheiding tegen indringers en als beschutting
- biedt schaduw, is een lust voor het oog en/of prikkelt de fantasie
- neemt water op, houdt natte gebieden droog
- zet koolstofdioxide (CO₂) om in zuurstof (O₂) en bindt stikstof (N₂)

Bruikbaarheid

- goed voor hout en brandstof
- levert verf voor onder meer kleding
- nuttig als pesticide en insectenverweer
- huisapotheek, ingrediënten in verzorgingsproducten en medicijnen

Naslag:

Determineren, o.a.: <https://www.bomen-gids.nl/simpelkartel.html>

Naamlijst houtige gewassen en vaste planten: <http://www.internationalplantnames.com>

KLEIN BLIJVENDE BOMEN

HEEL GESCHIKT VOOR VOLKSTUINEN

Wanneer je van plan bent om een boom te planten is het van belang om te weten hoe hoog/breed deze gaat worden en dat deze later niet de zon wegneemt bij de burens en in je eigen tuin. Het is dus zeker het overwegen waard om naar een mooie klein blijvende boom uit te kijken.

Bomen tot maximaal 7 meter worden onder de klein blijvende bomen gerekend (oftewel grootte 3).

Bijna alle klein blijvende bomen zijn geschikt voor onze tuinparken. Ze blijven relatief laag maar zorgen toch voor schaduw en aangename koelte in de zomer.

Door rekening te houden met de ondergrond kies je de boom die daar kan staan. Op kleigrond doen o.a. de volgende grote struiken of klein blijvende bomen het goed: Amalanchier lamarckii (Krentenboompje), Cornus mas (Gele Kornoelje), Corylus avellana (Hazelaar), Crataegus (Meidoorn) Cydonia oblonga (Kweeper), Mespilus germanica (Mispel) en Prunus cerasifera (Kers-pruim).

Mispel

Een bijkomend genoegen is dat de vruchtjes van deze bomen ook eetbaar zijn voor mens en dier.

Natuurlijk zijn er nog veel meer klein blijvende bomen in allerlei vormen.

Prunus Pandora en de Prunus serrulata Amanogawa zijn voorbeelden van zuilvormige sierkersen. Tenzij de Prunus subhirtella Autumnalis, ofwel de herfst/winter bloeiende sierkers geënt is op een onderstam, is deze als vaasvormige boompje te koop. De Prunus incisa is weer wat breder uitgroeiend. De sierappel als treurvorm is ook een mooie klein blijvende boom. Een goed voorbeeld hiervan is de Malus Red Sentinel en de Malus Red Jade met kleine rode vruchtjes die graag, in de winter, door vogels worden gegeten. Deze zijn vaak op een onderstam op een hoogte geënt van 2,20 meter. Dus dan staat er al wat, zodra deze geplant wordt.

Leiappel op de kwekerij

BOMEN KORT

Andere klein blijvende bomen zijn de lei fruitbomen. Door een zwakkere onderstam zaailing op te kweken waarop de ent wordt geplaatst komen er nieuw varianten. Deze worden niet hoog en zijn daardoor prima geschikt voor onze beperkte ruimte voor bomen op de tuin. (Zie foto van de lei appelboom, *Malus Cox's Orange Pippin* op een boomkwekerij) Sommige kwekers komen met bijzondere bomen op de markt zoals een krent die opgekweekt wordt als een boompje in dakvorm. Dan is het aardig om die dakvorm boom in je tuin als parasol te gebruiken.

Verder zou je er ook voor kunnen kiezen om klein blijvende bomen in potten op je tuin te zetten. Een hele goede verzorging is daarbij wel gewenst. Hou er ook rekening mee dat de pot bij aanschaf vaak snel te klein is en dat het boompje dan verplant moet worden naar een grotere pot. Boompjes die geschikt zijn om in een pot te houden zijn de *Ficus carica* (Vijgenboom), *Malus* (Sierappel), *Mespilus germanica* (Mispelboompje), *Oleander europaea* (Olijfboom) en *Sophora japonica* 'Pendula' (Honingboom). Ook zijn er mini fruitbomen in een pot te koop. Je moet dan wel een beetje geluk hebben dat ze het blijven doen maar ze bloeien vaak heel mooi.

Deze kweeper staat in een pot

BOMENPASPOORT

Een vast onderdeel van het maken van een Bomenplan is om goed in kaart te brengen wat er al is. Dit kan, per boom, worden bijgehouden in een zogenaamd Bomenpaspoort. Daarin wordt genoteerd welke soort het betreft, waar de boom precies staat, hoe groot de boom nu is, de gezondheid en voor zover bekend de leeftijd, of er achterstallig onderhoud is en of de groeimogelijkheden bij het wortelgestel kunnen worden verbeterd. Vervolgens wordt daarin alles bijgehouden aan wijzigingen e.d.

De vorm van zo'n Bomenpaspoort is natuurlijk niet belangrijk: een kaartenbak of een Excel-sheet voldoen prima. Wat belangrijk is, is om alle bomeninformatie inzichtelijk te hebben om van daaruit verder plannen te maken voor het planten, kappen en onderhoud van bomen. Dit geeft ook invulling aan de zorgplicht die we hebben voor wat betreft het onderhoud van bomen en het waarborgen van de veiligheid daarvan.

Om dit alles in kaart te brengen kun je boombedrijven vragen. Een boombedrijf kan ook een stappenplan maken voor de eerste jaren en jullie tuinpark adviseren over sferbeelden van bomen als groep of solitair en over gezichtsbepalende bomen in het tuinpark.

DE BOMENMAKELAAR

De Bomenmakelaar is een stichting die bemiddelt in vraag en aanbod van gezonde verplantbare volwassen bomen. Gemeenten, provincies en (natuur) organisaties kunnen zich hierbij aansluiten.

Stichting Bomenmakelaar beheert daarnaast een platform waar de leden hun kennis kunnen delen over het verplanten van bomen.

Wanneer op jullie tuinpark een gezonde boom moet wijken of juist wanneer jullie een al volwassen boom willen planten, denk dan eens aan de Bomenmakelaar

www.bomenmakelaar.nl

BOMEN MET EEN VERHAAL

Tekst: Dominique Engers

Foto's: Marianne Croes

Bomen zijn de longen van onze stad. Ze leveren zuurstof en schone lucht, zorgen voor CO2 opslag en maken mensen gelukkig. De gemeente Amsterdam publiceert prachtige kaarten, onder andere met bomen in beheer bij de overheid en met monumentaal groen. In het Parool van donderdag 23 september las ik een interessant artikel met als titel "Bomen met een verhaal." In het artikel wordt verteld over de vele mooie bomen in de stad en vermeld dat Amsterdam enkele kampioensbomen moet gaan aanwijzen: bijzondere bomen in de stad die extra zorg en aandacht verdienen. Beschermwaardige bomen, die in kaart gebracht gaan worden door een commissie van externe deskundigen. Mooie voorbeelden zijn de witte Moerbei op het Roelof Hartplein, de Italiaanse populier voor het Hilton, de Wilhelminalinde op de binnenplaats van het Amsterdam Museum. Het artikel riep bij mij van alles op. Ik dacht terug aan een rondleiding die ik ooit kreeg over tuinpark Eigen Hof, waar talloze bijzondere, zeldzame en zeer oude bomen staan. Ik vroeg mij ineens af of de commissie van deskundigen bij het in kaart brengen van de bomen van de stad ook een ronde gaat maken over onze volkstuinparken. Ieder tuinpark heeft verborgen bomschatten, is mijn stellige overtuiging. Al is dat maar één boom per park. Ik begreep ineens hoe belangrijk het is dat ook de bomen op onze parken in kaart worden gebracht. Ook daar staan immers zeer beschermwaardige, zeldzame oude bomen. Bomen waar vaak niemand van weet maar die ik de afgelopen jaren meermaals heb gezien bij mijn bezoeken aan de vele tuinparken. En waar over ik heb gesproken met de trotse tuinders die ze liefdevol onderhouden.

Bomenplan

De Bond van Volkstuinders heeft een leidraad uitgegeven voor een bomenplan voor alle tuinparken. Een stappenplan voor beheer en onderhoud van de bomen. Het idee is om de bomen op de parken op die manier in kaart te brengen. De bomen op de parken worden geïnventariseerd, verbeeld, gedetermineerd, gewaardeerd en beheerd. Ik lees in de leidraad dat er in Amsterdam naar schatting tussen de 500.000 en 1000.000 bomen staan en dat dat ongeveer een boom per inwoner is. Het verschil tussen beide getallen is enorm en ik vraag mij af waar dat verschil vandaan komt. Worden de bomen die in het algemeen groen van de tuinparken staan tot nu toe niet meegeteld als bomen in de openbare ruimte? Of zijn die bomen, en de bomen op de individuele tuinen inderdaad nog op geen enkel park in kaart gebracht? Dat zou al een aanzienlijk deel van het verschil verklaren, lijkt mij. Omdat ik benieuwd ben hoe de parken de leidraad en het stappenplan in de praktijk brengen en waar ze daarbij zoal tegenaan lopen, bezoek ik samen met fotografe Marianne twee parken om daar eens over te praten. Allereerst De Bretten, waar ze nog niet heel ver zijn met hun bomenplan, en daarna De Molenaar, een nuttuin in Landsmeer. Die, vooronderstel ik, veel minder met bomen of een bomenplan van

doen heeft dan een verblijfstuin in Amsterdam. Ik ben benieuwd naar hun beider bevindingen.

Bomen van de Floriade

Op De Bretten heb ik een afspraak met voorzitter Bart Schipper. Behalve Bart zijn er ook Ab, Johan en Janine om ons te woord te staan en rond te leiden, bevrogen tuinders met het bomenhart op de goede plek. Hoewel De Bretten tien minuten van mijn huis ligt en ik er vaak ben langsgefietst heb ik er nog nooit

**"BOMEN ZIJN NET MENSEN.
JE MOET ER NETJES MEE OMGAAN
EN ER GOED VOOR ZORGEN."**

één voet op de tuin gezet. Ik tref een prachtig park dat komend jaar zijn 45-jarig jubileum viert. Zoals zoveel parken die ik voor de Vroegop bezoek is ook dit weer een park dat voor enorme onverwachte verrassingen blijkt te zorgen. Het bestaat voor maar liefst 60% uit openbaar groen, meer dan de helft van het totale oppervlak. In dit dat openbaar groen tref ik statige rijen prachtige oude bomen. We lopen langs lanen met eikenbomen, een laan met wilgenbomen, en een imposante kastanjelaan die er uit ziet als de oprijlaan van een kasteel. Je verwacht Slot Zeist om de hoek te zien liggen. Er is zelfs weleens een koets met paarden overheen gereden tijdens een trouwerij, wordt mij verteld. Ik kan het mij levendig voorstellen.

De meeste bomen op het park blijken uit 1976 te stammen, het oprichtingsjaar van het park. Alle bomen die toen over waren van de Floriade zijn overgenomen en in het algemeen groen van De Bretten terechtgekomen. Tijdens de rondleiding over het park, mij vergapend al deze imposante oude bomen, krijg ik te horen hoe het bomenplan in wording op De Bretten vorm moet gaan krijgen.

Terugplantverordening

"Alle bomen moeten allereerst in kaart worden gebracht" vertelt Johan. "We hebben offerte gevraagd bij een bedrijf dat dat voor ons komt doen. Er komt een schouw, waarbij van iedere boom wordt vastgesteld of ie gezond is of ziek, of ie gekandelaberd of gerooid moet worden of dat ie piekfijn in orde is. Wanneer dat van alle bomen in het algemeen groen op het park is vastgesteld vloeit daar een onderhoudsplan voor de komende tien jaar uit voort. Individuele tuinders die dat van de bomen op hun eigen tuin willen weten kunnen zich eveneens aanmelden voor de schouw, en moeten daar dan natuurlijk wel wat extra's

Dominique Engers in gesprek met
afdelingsbestuurslid Bart Schippers en
tuinders Ab, Johan en Janine

Tuinders op tuinpark De Molenaar

voor betalen. Voor het bomenplan uit zijn we al wat bomenonderhoud aan het doen. Bomen waarvan je met het blote oog kunt zien dat ze dood zijn, daar hoeft niet eerst een expert voor langs te komen, die halen we er vast uit. In maart hebben we er flink wat uitgehaald, en evenzoveel terug geplant, vanwege de zogenaamde terugplantverordening. Die schrijft voor dat je voor bomen die je weghaalt nieuwe bomen moet terugzetten. Dat klinkt ook weer simpeler dan het lijkt, voor acht omgehaalde zieke bomen zestien jonge bomen terugplaatsen. Die bomen moeten de ruimte hebben om te groeien zonder dat ze uiteindelijk te dicht op elkaar komen te staan en elkaar vanwege hun stamomvang in de groei gaan belemmeren. Maar we hebben dat allemaal braaf gedaan. Kastanje eruit, kastanje terug, eik eruit, twee eiken terug. Zoveel mogelijk dezelfde bomen terug planten als die we noodgedwongen moesten kappen.”

Wilgen snoeien

“We zijn nog in de oriënterende fase met ons bomenplan” zegt Bart bescheiden. We hebben contact gezocht met tuinpark Tigemo om te horen hoe ze het daar hebben aangepakt. Ze zijn daar al veel verder met de ontwikkeling van hun plan en we dachten geen dubbel werk te doen en van hen te kunnen leren.” Ab vult aan: “Ze hebben daar minder dan 80 bomen, op ons park staan

Een rijtje knotwilgen op tuinpark De Bretten

er misschien wel 1000. Dan praat je toch over andere getallen.” We lopen langs de Wilgenlaan. Johan vertelt hoe de bomen ieder jaar om en om geknot worden. “Het ene jaar de ene helft, het andere jaar de andere helft. Zo blijft het aangezicht van de hele laan mooi, en kun je ieder jaar snoeien en volle bomen hebben. De stadsreiniging zit hier recht tegenover het park en dat is heel praktisch en prettig. Met 60% algemeen groen hebben we veel groen- en snoeiafval maar dat kunnen we allemaal kwijt aan de overkant.”

Een groene tuin en een Ginko

We passeren de tuin van Bart, waar wel 10 soorten coniferen in alle denkbare kleuren groen staan, ook hele bijzondere. “Ik heb deze tuin nu sinds juni” vertelt Bart. Ik ben wel van plan er dingen aan te gaan veranderen en deze winter voor mijn eigen tuin mijn eigen bomenplan te maken. Degene die de tuin voor

mij had, zat er vanaf het begin. Je ziet aan de compositie van de tuin er bij de vorige eigenaar ook een plan achter heeft gezeten. Al die verschillende coniferen. Verschillend van kleur, vorm en grootte. Een hele groene tuin is het, ook in de winter.” Ab vertelt over een hovenier uit Leusden, die De Bretten op liep en uitriep: “Ik ben thuis!” omdat ie net zoveel, en dezelfde bomen zag als op de Veluwe. “Ik heb het ook hoor” zegt Janine. “Wanneer ik uit de stad kom fietsen en de stad achter me laat begint het eigenlijk al op het fietspad hiernaartoe. En zodra je dan het park op stapt zijn al die bomenlanen gewoon een weldaad. Als alle bomen in het blad staan hoor je het verkeer ook niet meer, of de trein, die hierachter langsloopt. In de lente, als de sierappels in bloei staan en bij de eerste voorjaarswind de roze bloesems in de sloot waaien, dan is het alsof je naar een schilderij van Monet zit te kijken. En op mijn tuin heb ik de oudste boom ter wereld, een Ginko!” Johan vertelt dat ie een foto heeft van de Kastanjelaan van

Tuinders op tuinpark De Molenaar met op de rug gezien afdelingsbestuurslid Jet Tellegen

Fruitboompje op De Molenaar

afgelopen winter. “De hele laan bedekt onder een laag sneeuw, niemand had er nog overheen gelopen. Een schitterend gezicht.”

Het mooiste park van Amsterdam

Dat dit het mooiste park van Amsterdam is, daar zijn ze het eigenlijk alle vier wel over eens. Er is op dit moment best veel achterstallig onderhoud aan het overvloedige algemeen groen, vertelt Bart. “Door Corona hebben we flinke achterstand opgelopen. We konden heel lang de tuinbeurten niet organiseren zoals er dat gewend waren te doen. Mensen hebben daarnaast minder tijd en gaan later met pensioen, niet meer op hun 54ste zoals Johan indertijd, maar pas als ze veel ouder zijn. Fysiek zijn ze dan minder in staat om zwaar werk te doen.” “En ik ga op mijn zeventigste echt de boom niet meer in.” lacht Johan. Met het bomenplan in wording hopen ze straks voor de een stevig onderhoudsplan in handen te hebben waarmee ze voor de komende jaren vooruit kunnen om het park en de bomen nog mooier te krijgen.

De Molenaar in Landsmeer

Onze volgende stop is tuinpark De Molenaar, een nutstuin in Landsmeer. Jet Tellegen, die met ingang van volgend nummer toetreedt tot de Vroegop redactie, heeft ons uitgenodigd er eens een kijkje te komen nemen. Het complex telt ruim tachtig tuinen van gemiddeld 200 vierkante meter en ligt onder hoge elektriciteitsmasten ingeklemd tussen weilanden en een klein woonwijkje. Op het eerste gezicht is het een oase van groenten-en bloementuinen. Er zoemen bijen, er spelen kindertjes, er vliegen vogeltjes rond. Grote zonnebloemen zijn ingepakt met lege zakken waar pootuitjes en aardappelen in zaten om te voorkomen dat vogels de zaden eruit pikken. Manshoge dahlia's en afrikanen staan te bloeien, grote pompoenen en courgettes liggen te glanzen in de zon.

Bomen op een nutstuin

Op deze nutstuin hebben ze niets van doen met een bomenleidraad voor Amsterdamse Volkstuinparken, valt Jet direct met de deur in huis. De Molenaar valt om te beginnen niet onder de gemeente Amsterdam, maar onder de gemeente Landsmeer, en op een nutstuin gelden hele andere regels voor bomen. Zo is het de bedoeling dat de bomen die er staan klein blijven. De

meeste bomen op de tuinen zijn dan ook fruitbomen. Appel-boompjes, perenboompjes, kersen, vijgen, perzik. De meesten keurig gesnoeid, sommigen behoorlijk doorgeschooten en slecht onderhouden. Het valt op dat sommige tuinpercelen bijna in zijn geheel een kleine boomgaard zijn, iets wat ik op een nutstuin nog niet eerder zag.

Onderhoud

Het onderhoud, niet alleen van het algemeen groen en de bomen, maar ook van de eigen tuinen blijkt op dit park een lastig iets. Net als bij De Bretten is ook hier onderhoudsachterstand. Het verschil tussen de tuinen is groot. In sommige tuinen staan de rijen pepers en slaplanten in keurige rijen, op andere tuinen is het een bloeiende, goed georkestreerde bloemenpracht. Maar er zijn ook tuinen waaraan duidelijk te zien is dat er weinig is gebeurd, de afgelopen tijd. Jet weet van heel veel tuinen precies wat het verhaal achter de tuin is, waar de achterstanden vandaan komen en hoe ze zijn opgelopen. Nieuwe tuinders, die zich verkijken op de grootte van het perceel en de hoeveelheid werk die een tuin met zich meebrengt. Oude tuinders, die zelf niet meer goed in staat zijn de tuin bij te houden en de bomen tijdig terug te snoeien. Sterfgevallen, mensen die niet om hulp willen of durven vragen, het is allemaal aan de orde. Sommige tuinen op het perceel zijn gesplitst. “We hebben een wachtlijst van zo'n 20 mensen” vertelt Jet. “Door tuinen te splitsen kun je meer mensen toelaten en hebben mensen een minder groot perceel te bewerken.” Het lijkt een goede manier om twee problemen in één keer aan te pakken.

Oude bomen

Van de bomen op het complex, die natuurlijk de werkelijke reden zijn voor ons bezoek, zijn er veel ook al zo oud als het park zijn. “Toen ik hier voor het eerst kwam kijken viel ik eigenlijk voor deze plek vanwege de bomen” vertelt Jet. De bomen op de tuinen, de boomgaardjes hier en daar, maar ook de bomen tussen de tuinen, aan de buitenrand en in het algemeen groen. Wij doen hier eigenlijk niet moeilijk over bomen.” Ze wijst op een grote naaldboom. “Kijk, dit is gewoon een overgebleven kerstboom met kluit die iemand hier jaren geleden in de grond heeft gezet. Dat vinden wij hier dan leuk, zo'n boom is welkom op de Molenaar. En voor je het weet uitgegroeid tot een imposante reus. Zolang niemand klaagt over te veel schaduw of overlast in de tuin mag iedere boom er gewoon zijn, zelfs op een nutstuin.” Of, zoals Bart Schipper het eerder deze ochtend zei op De Bretten zei: “Bomen zijn net mensen. Je moet er netjes mee om gaan en er goed voor zorgen.”

NASCHRIFT AUTEUR

Na 10 jaar met groot plezier voor de Vroegop te hebben geschreven is dit artikel mijn laatste bijdrage. Het is tijd voor nieuwe mensen die een eigen geluid laten horen. Ik wens de redactie veel succes met de voortgang van het blad en bedank vanaf deze plek graag alle tuinders die mijn de afgelopen jaren op hun parken te woord hebben gestaan en gastvrij hebben ontvangen om hun bijzondere verhalen met mij te delen. Ik bedank fotografe Marianne Croes, die zo vaak met mij meeging op reportage om mooie foto's te maken. Tenslotte bedank ik de lezers van de Vroegop. Ik vond het fijn om al die jaren voor jullie te schrijven.

Dominique Engers

HET KAPPEN VAN BOMEN

Tekst: Els de Wit
Foto's Marion Kouwets en
Annemieke Timmerman

Hoe zit het in welke gemeente?

Of, en onder welke voorwaarden, je een boom mag kappen of flink mag terug-snoeien hangt af van wat er hierover in de algemene plaatselijke verordening (APV) van de gemeente staat. Daarnaast is van belang wat er in het huurcontract met de eigenaar van de grond is afgesproken en wie de eigenaar van de boom is.

De gemeente Landsmeer - waar tuinpark De Molenaar onder valt – zegt op de gemeentelijke website dat de eigenaar van een boom deze boom mag kappen zonder vergunning. Je moet alleen rekening houden met de landelijke flora-en fauna-wet, je mag geen dieren storen en alleen bij een monumentale boom moet je toestemming aan de gemeente vragen. In het huurcontract van De Molenaar met de gemeente Landsmeer staat verder niks over bomen of over het kappen daarvan. Vraag blijft dan open wie de eigenaar is van een boom op dit tuinpark. 'Dat ben ik', zal een nietsvermoedende tuinder misschien zeggen wanneer de boom op zijn of haar tuinperceel staat. Hier speelt echter zogenaamde 'natrekking' een rol: bomen en beplanting worden door natrekking eigendom van de eigenaar van de grond, ook als deze door iemand anders zijn geplant. En voila! Ondanks dat een tuinder van De Molenaar misschien dacht dat zijn huis-tuin-en-keukenboom zonder toestemming mag worden gekapt, komt de gemeente hier toch weer om de hoek kijken. Nu als eigenaar van de boom – en alleen een eigenaar mag een boom (laten) kappen.

Dit simpele voorbeeld geeft al aan hoe belangrijk het is om juist bij kappen van bomen heel precies te zijn: kappen is onomkeerbaar en zelfs bij relatief weinig regels, zoals in Landsmeer, kun je snel en onomkeerbaar de fout in gaan.

Ook in de gemeente Almere, waar het uitgestrekte en boomrijke tuinpark Water-Land ligt, bestaat niet zoiets als een gemeentelijke kapvergunning. Wel dringt de gemeente aan, waarschijnlijk door

Snoeien op De Bretten

schade en schande wijs geworden, om plannen voor het kappen van bomen in een vroeg stadium met de directe burens te bespreken. Ook heeft deze gemeente, zoals veel gemeenten, een lijst waarop met rugnummer genoemde speciale bomen staan die niet zonder vergunning gekapt mogen worden. Ook zonder gemeentelijk APV blijft het dus zaak om te checken of een specifieke boom gekapt mag worden.

De gemeente Ouder-Amstel, waar drie van onze tuinparken, te weten Dijkzicht, Ons Lustoord en Nieuw Vredelust, liggen, heeft net zoals als de gemeente Amsterdam een eigen Bomenverordening. De Bomenverordeningen van deze twee gemeenten lijken in punten erg op elkaar. Een boom is hier niet gewoon 'boom' maar wordt omschreven als een houtachtig, opgaand gewas, zowel levend als afgestorven, met een omtrek van de stam van minimaal 31 centimeter (Amsterdam) of een dwarsdoorsnede van 10 cm (Ouder-Amstel) op 130 centimeter hoogte boven het maaiveld. Dat klinkt behoorlijk overdreven maar is bedoeld om heel nauwkeurig aan te geven wan-

neer er een kapvergunning moet worden aangevraagd. Daarbij doet het er niet toe met welke boom we te maken hebben, van opgeschoten conifeer tot majestueuze eik, zodra een boom of grote struik voldoet aan bovenstaande definitie moet de vergunning worden aangevraagd. Opvallend is dat ook voor dode bomen een kapvergunning moet worden aangevraagd. De reden hiervoor is dat afgestorven bomen ecologisch gezien zeer waardevol kunnen zijn.

Aanvragen kapvergunning en de beoordeling daarvan

Een kapvergunning is een zogenaamde omgevingsvergunning waarvoor je normaliter inlogt bij het Omgevingsloket van de gemeente. Tuinders van al onze tuinparken moeten echter de aanvraag daarvoor laten lopen via hun eigen tuinparkbestuur. Alleen als het bestuur akkoord is, wordt deze aanvraag, via de Bond, ingediend en kan vervolgens ook de gemeente de aanvraag naast hun eigen meetlat leggen. Voor de tuinparken in Almere en Landsmeer, waar dus geen aanvraag bij de gemeente hoeft te worden ingediend, geldt dat er alleen gekapt

Opmeten van de omtrek van de boom om te bepalen of een kapvergunning nodig is

mag worden wanneer het bestuur en de eigenaar van de boom akkoord zijn.

Het verschilt per gemeente waarop de aanvraag beoordeeld wordt maar doorgaans wordt gekeken naar de leeftijd van de boom, toekomstverwachting, natuur- en milieuw waarde van een boom, het landschap waarin de boom staat, mogelijke cultuurhistorische waarde van een boom en de waarde voor de leefbaarheid. Zo kan de omgevallen boom in het Vondelpark inmiddels zoveel waarde hebben als klimtuig voor kinderen, dan deze met een beroep op de leefbaarheid niet gekapt mag worden.

Als Bond van Volkstuinders hebben we, naast de gemeentelijke beoordelingscriteria, geen eigen criteria om al dan niet te kappen. Een tuinpark heeft dus ruimte voor het maken van een eigen beoordeling. In een goed bomenplan zijn beoordelingscriteria voor het kappen of flink terug snoeien opgenomen.

Illegaal kappen

Voor het illegaal kappen van een boom (dat wil zeggen zonder vereiste vergun-

ning of toestemming) kun je bestuursrechtelijk door de gemeente of privaatrechtelijk door de eigenaar of andere belanghebbende worden aangepakt. Ook is het mogelijk dat het strafrecht om de hoek komt kijken: het kappen van een boom zonder de vereiste vergunning valt namelijk onder de Wet Economische Delicten waarbij flinke boetes kunnen worden uitgedeeld.

Herplantplicht Amsterdam

Het uitgangspunt in de gemeente Amsterdam is dat voor iedere gekapte boom er een boom terug moet worden geplant. Je hoeft daarbij niet dezelfde boom terug te planten; kies juist voor herplant soorten die goed aarden, mens- en diervriendelijk zijn, die op een of andere manier bijzonder zijn en nog niet of weinig voorkomen op jullie tuinpark.

Als opnieuw planten van een boom niet mogelijk of gewenst is op de betreffende plek, dan kan er ergens anders op het tuinpark of in de stad herplant worden. Kijk ook buiten de ingang van jullie tuinpark; misschien is daar, in overleg met de gemeente, een heel geschikte plek voor

moie uitnodigende entreebomen. Als dat allemaal niet lukt moet de waarde van de gekapte boom in euro's gestort worden in het gemeentelijk herplantfonds. Het geld uit het fonds wordt door de gemeente Amsterdam gebruikt voor nieuwe aanplant.

Broedseizoen

Alhoewel iedere gemeente dus andere regels heeft, is er één grootste gemeen deler als het om het kappen van bomen gaat en dat is het broedseizoen. Gedurende de hele broedperiode mogen vogels niet worden verstoord en zijn hun nesten en eieren wettelijk beschermd - vanaf het eerste nesttakje tot het uitvliegen van het laatste jong.

Het kappen of snoeien van een boom waar een vogel bezig is met nestbouw, zit te broeden of de jonge vogels voedt is zonder enige twijfel verstoring van broedende vogels en is dus niet toegestaan. Let op dat ook bij het kappen van nabijgelegen bomen in veel gevallen sprake zal zijn van verstoring.

Vaak wordt de periode 15 maart tot 15 juli als broedseizoen aangegeven maar dat is niet meer dan een indicatie. Zo beginnen merels vaak al in februari met hun nest en gaan ze door met het verzorgen van hun jongen tot in augustus. Houtduiven en Turkse tortels kunnen zo'n beetje het hele jaar bezig zijn, vinken beginnen pas in april op stoom te komen en musen gaan makkelijk door tot in september. Het zijn eigenlijk alleen de mezen die zich netjes aan de periode van half maart tot half juli houden. Dat betekent in praktijk dat ook voor 15 maart en na 15 juli er steeds goed moet worden opgelet voordat de zaag in een boom mag worden gezet.

Bezwaar maken tegen een kapvergunning

Tot slot is het mogelijk om, binnen gestelde termijnen, bezwaar te maken tegen een verleende kapvergunning. Het is voor tuinders niet altijd makkelijk om op de hoogte te zijn van alle kapaanvragen en verleende vergunningen. Het is dan ook aan te raden om de tuinders over verleende kapvergunningen en de bezwaartermijnen die daarvoor gelden te informeren b.v. door deze op te hangen in het publicatiebord of een mail hierover rond te sturen. Bij een aantal tuinparken is deze werkwijze opgenomen in hun huishoudelijk reglement.

GEZIEN: THE HIDDEN LIFE OF TREES

Tekst: Annemieke Timmerman

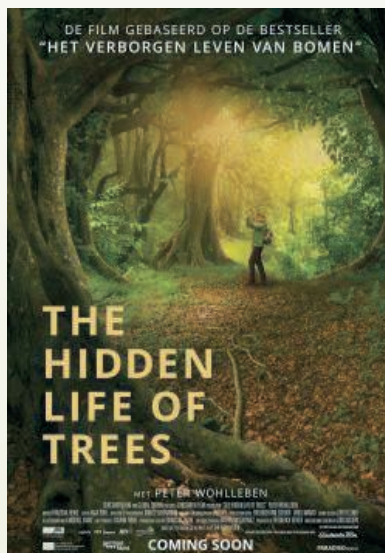
Bondsbestuurslid Groen ging woensdag 29 september 2021 naar het Ketelhuis/Westerpark, voor de documentaire gebaseerd op het boek van Peter Wohlleben, verschenen in meer dan 40 landen.

In *The Hidden Life of Trees* trekken we met Peter Wohlleben zijn geliefde bossen in. Boswachter Wohlleben vertaalt de bomenwereld naar onze belevingswereld. Hij houdt een hartstochtelijk pleidooi om naar de natuur zelf te luisteren. Vol eerbied benadert hij in Zweden Old Tjikko, de oudste vegetatieve reproductie boom op aarde, met een wortelstelsel van bijna 10.000 jaar oud. Samen sidderend met de bomen laat hij de gevolgen zien van houtkap en ontbossing op de bodem: kaalgeslagen, platgereden en uitgemergelde grond waar geen leven meer in zit blijft achter. Mensen maken plantages met meer van hetzelfde. Ze doen moeite terwijl de aarde zelf het best en het goedkoopst weet wat zij kan voortbrengen. De diverse kiemen daarvoor zijn er al, maar die trekken mensen er juist uit. Deze film verandert je kijk op bomen en laat je zien hoe je kunt leren bomen te begrijpen.

Volgens Wohlleben bestaat er een "Wood Wide Web", waarin bomen met elkaar en met hun omgeving communiceren: ze ademen, hebben strategieën voor overleving en voortplanting. Ze houden van elkaar en van hun loten (kinderen) en voeden boompjes door via de wortels suikers naar de wortels van andere bomen te brengen. Bomen werken samen door als het ware met elkaar af te spreken in welke jaren ze veel zaden produceren en welke bomen harder moeten groeien dan andere. Met zijn heldere uitleg maakt Wohlleben het bomenleven invoelbaar voor een breed publiek. Heel herkenbaar, bomen zijn bijna net mensen, alleen wat langzamer.

Peter Wohlleben - uit de documentaire *The Hidden Life of Trees*

Filmposter van de documentaire *The Hidden Life of Trees*

HULP BIJ SNOEIEN?

Gediplomeerd klimmer en snoeier biedt zich aan, voor takken aan de bomen, waar U zelf niet bij kunt komen.

SPANJER BOOMVERZORGING
0299 460 113 06 21 635 126
RONSPANJER@HOTMAIL.COM

CONTRIBUTIE 2022

De vaststelling van de contributie 2022 voor leden en aspirant-leden zal in de Bondsvergadering van 11 december 2021 plaatsvinden. Het voorstel is € 81,30 voor tuinder-leden en 40,65 € voor aspirant-leden.

Na vaststelling wordt in januari 2022 de jaarlijkse contributie voor het aspirant-lidmaatschap in rekening gebracht. De incasso daarvan zal rond 23 januari plaatsvinden. Wij versturen de factuur zoveel mogelijk per email. Hou dus je email in de gaten in deze periode. Let op: wanneer de contributie niet tijdig betaald wordt, volgt uitschrijving als aspirant-lid van de Bond van Volkstuinders. Daarmee vervalt niet alleen het lidmaatschap van de Bond maar ook de inschrijving en de plaats op de wachtlijst bij de tuinparken.

Op tijd betalen is dus belangrijk! Geadviseerd wordt om hiervoor een automatisch incasso af te geven. Zo hoeft je geen zorgen te maken over de betaling van de contributie en bespaar je een bedrag(je) aan administratiekosten.

De jaarlasten van onze tuinder-leden worden begin januari door de bond gefactureerd. Dit met uitzondering van tuinders van tuinpark Dijkzicht; zij ontvangen rechtstreeks van hun tuinpark een factuur. De jaarlasten zullen in twee termijnen worden geïncasseerd, te weten rond 23 januari en rond 23 mei. Wanneer er kleinere termijnbedragen zijn afgesproken met tuinders worden deze rond de 27ste van de maand geïncasseerd. Ook voor tuinder-leden is het natuurlijk mogelijk om een automatische incasso af

te geven aan de Bond van Volkstuinders; het bedrag aan administratiekosten vervalt dan ook hier.

Het machtigingsformulier voor zowel leden als aspirant-leden kun je vinden op de website van de Bond van Volkstuinders www.bondvanvolkstuinders.nl. Wanneer je in het verleden al een machtiging hebt afgegeven hoeft je niets meer te doen. De machtiging loopt gewoon door. Wanneer je niet meer weet of je ooit een machtiging hebt afgegeven kun je dit terugvinden op de nota van vorig jaar links onderin of terugzoeken in je bankafschriften.

VAN DE TUINPARKEN

TUINPARK BUIKSLOTERMEER HEEFT DE VIERDE STIP NATUURLIJK TUINIEREN!

Eind september is de herkeuring voor het keurmerk Natuurlijk Tuinieren uitgevoerd op tuinpark Buikslotermeer. Met heel goed nieuws: het tuinpark mag de vierde stip toevoegen aan hun Nationaal Keurmerk Natuurlijk Tuinieren. In het voorjaar van 2022 wordt de toekenning en uitreiking van de vierde

stip met tuinders en genodigden gevierd. We feliciteren tuinpark Buikslotermeer en hun werkgroep Natuurlijk tuinieren, de Tuinparkcommissie en alle tuinders met dit mooie resultaat.

Met deze toekenning is opnieuw bevestigd dat tuinpark Buikslotermeer door het natuurlijk beheren van het algemeen groen een belangrijke biotoop is voor dieren en planten. Op en rond het tuinpark leven de ijsvogel, de ring-

slang, de meervleermuis, de noordse woelmuis, de vos, de ransuil, de bijenorchis. Daarmee vormt Buikslotermeer een waardevolle overgangszone tussen de stad en natuurgebied Waterland. En er is veel te zien. Dat maakt het een aantrekkelijk wandelgebied voor de (flat)bewoners van de woonwijk aan de zuidkant van de A10 en voor andere wandelaars.

DE MOESTUINWINKEL

PRE-ORDER ACTIE

15% korting

nu bestellen = februari in huis

Deze kortingsactie is van toepassing op de onderstaande producten:

Biologische zaden

Meer dan 500 verschillende groente-, kruiden- en bloemenzaden van toptelers als De Bolster, Buzzy Organic, Sluis Garden en Bingenheimer Saatgut.

Handgereedschap

Sterk handgereedschap van RVS of koolstofstaal. Verkrijgbaar per stuk en als mooie set.

Snoei- en Oogstscharen

Keuze uit de grootste collectie oogstscharen van Nederland.

Kweekmaterialen

Van papieren kweekpotjes tot pootstokken. Alles wat nodig is voor het van kweken groenten en kruiden.

Gebruik kortingscode:

VOLKSTUIN15

Gratis verzending vanaf €50,-
In november besteld is februari thuisbezorgd
De actie loopt tot 30 November

Bestellen kan via: www.demoestuinwinkel.nl/vroegop

Scan mij
Bestel direct

1		2	3	4	5			6	7	8	9	10		11
		12					13		14					
15	16		17			18		19		20			21	
22		23			24			25	26			27		
28					29		30				31			
32			33	34		35				36			37	
		38			39				40			41		
	42			43								44		
45		46	47					48		49				50
51	52		53			54		55		56			57	
58		59			60				61		62	63		
64				65				66		67				
68			69			70	71			72			73	
		74			75				76			77		
78								79						

© ruiterpuzzels.nl

8	21	46	62	77	54	13	48	79	50	45	35	64	67	19

Horizontaal

1 Prikkelgeleidende lichaamsdraden 6 verbeurd verklaren 12 rare vent 14 daad (Frans) 15 vooraf (Lat. afk.) 17 blijkens de inhoud der akten (Lat afk.) 18 hengelsnoer 20 oppervlaktemaat (afk.) 21 karaat (afk.) 22 huiveren 25 geschikt om te eten 28 hoofdstad van Jemen 29 een vloer van stof en vuil reinigen 31 rivier in Algerije 32 lengtemaat 33 tijdsaanuiding (afk.) 35 niet vast 36 persoonlijk voornaamwoord 37 kleine afstandsmaat 38 voedsel 40 oneerlijk 42 muzieknoot 43 ongunstige kanten 44 voegwoord 46 schuif 48 kampeermiddel 51 titel 53 water in Friesland 54 nog eens! 56 symbool voor nikkel 57 op deze wijze 58 snaarinstrument 60 schenker 62 zoogdier 64 herkomst 66 sprookjesfiguren 68 vanaf (afk.) 69 jongensnaam 70 Bijbelse figuur 72 meervoud (afk.) 73 muzieknoot 74 teleurstellend 76 houtskool 78 onzin 79 versteend dennenhout.

Verticaal

1 Houtafval 2 verkeersteken (afk.) 3 deel van een auto 4 grote rivier in Nederland 5 boom 7 water in Brabant 8 getal 9 bestendig 10 voorzetsel 11 onedel metaal 13 onzes inziens (afk.) 16 opschepper 18 vlug 19 vogel 21 rustig 23 voorzetsel 24 evangelie (afk.) 26 voegwoord 27 symbool voor zilver 30 wandtapijt 34 loodvermiljoen 36 ten onrechte menen 38 boom 39 houten kommetje 40 rijk 41 tennistern 45 toezeggen 47 op geen enkele plaats 49 nierbed 50 elke soort van gekronkeld of spiraalvormig sieraad (bouwkunde) 52 plaats in Portugal 54 inboedel 55 schoonmaakmiddel 57 erg 59 vogelproduct 60 dyne (afk.) 61 Rijkswaterstaat (afk.) 63 zogenaamd (afk.) 65 denkbeeld 67 meisjesnaam 71 voormalig (voorvoegsel) 74 tin (symbool) 75 Verenigde Naties (Eng. afk.) 76 reeds 77 het Romeinse rijk (afk.).

Meedoen?

Je kunt de oplossing vóór 29 november mailen naar vroegop@bondvanvolkstuinders.nl Onder de goede inzendingen verloten we 5 cadeaubonnen.

Oplossing vorige nummer: HONINGBIJEN

De winnaars zijn:

Eline Vermeer
Aspirant lid

Familie Tamis
Tuinpark Lissabon

Jelt Stegenga
Tuinpark Kweeklust

R.H. Drupsteen
Aspirant lid

Ruud Steenhorst
Tuinpark Nut en Genoegen

Van harte gefeliciteerd!